

UNDERVISNINGSPLAN

Uddannelse:	Kandidatuddannelsen i Pædagogisk Antropologi
Modul:	Modul 1: Centrale pædagogisk antropologiske teorier og begreber
ECTS:	15 ECTS
Semester:	E2020
Undervisningssted:	Århus

Modulansvarlig og e-mailadresse

Maja Hojer Bruun, mhbruun@edu.au.dk

Øvrige undervisere og e-mailadresser

Karen Ida Dannesboe, kida@edu.au.dk

Undervisningstidspunkt

Se timeplan:

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/undervisning/timeplaner/>

Mål og indhold

Se gældende studieordning:

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/studieordninger>

Kursusbeskrivelse: Modul 1, *Teorier og begreber i Pædagogisk Antropologi*, introducerer til og diskuterer centrale pædagogisk antropologiske teorier og begreber. Modulet giver indblik i fagets/områdets teorihistoriske inspirationer, hvilket er væsentligt for en forståelse af den aktuelle faglige begrebsudvikling og aktuelle pædagogisk antropologiske problemstillinger. Modulet vil derudover bl.a. afklare spørgsmål om, hvad et felt, et problem, teori, empiri og viden i en pædagogisk antropologisk sammenhæng er. Disse spørgsmål samt begreberne og teorierne bringes i spil i forhold til etnografiske eksempler.

Undervisning

Modulet strækker sig over 6 uger (fra uge 36-41), hvor I de fleste uger har to lange dage på campus (mandag og tirsdag). Der ud over vil der være opgaver, I skal løse i jeres studiegrupper, ikke mindst i uge 40, hvor I skal gennemføre et kort 'feltarbejde', og hvor alle dage er inkluderet. I uge 41 har I både undervisning, skal færdiggøre en synopsis og fremlægge jeres projekt, så her skal I være på campus både mandag, torsdag og fredag.

Der vil være et mix af forelæsning, holdundervisning, gruppearbejde og workshops.

Prøveform/eksamen

Se gældende studieordning:

<http://studerende.au.dk/studier/fagportaler/arts/studieordninger>

Gennem forløbet skal I udarbejde en individuel skriveøvelse (max. 2 sider) og en projektbeskrivelse (max. 2 sider), som I udfærdiger i den studiegruppe, I kommer i. I skal desuden udarbejde en (gruppe)synopsis (3-4 sider), som fremlægges på en workshop i slutningen af kurset, hvor I også er med til at give de andre gruppe feedback (torsdag og fredag i uge 41). På baggrund af ovenstående vurderer underviserne, om den enkelte studerende har 'bestået' eller 'ikke bestået' modul 1. Skriveøvelse, projektbeskrivelse, synopsis, fremlæggelse og feedback til de andre indgår i den samlede vurdering.

Vejledning og feedback

Der indgår feedback på skriveøvelse og kollektiv vejledning

Evaluering

Der gennemføres undervisningsevaluering den næstsidste og sidste undervisningsgang. Spørgeskemaundersøgelsen sendes til de studerende via mail og kan også tilgås via Blackboard. På næstsidste undervisningsgang besvarer de studerende individuelt spørgeskemaet, og på sidste undervisningsgang drøftes resultatet med de studerende på holdet.

Litteratur

Litteraturen, der skal læses til hver gang, fremgår under beskrivelsen af de enkelte undervisningsgange. En del af litteraturen vil være at finde på Blackboard som elektroniske tekster, I enten kan læse på skærmen eller selv printe ud. I bedes anskaffe jer bogen: *Pædagogisk antropologi. Tilgange og begreber*, Hans Reitzels Forlag 2017. Der vil også være en semesterhylde på begge campusser, hvor I kan finde de bøger, vi ikke må kopiere fra (jf. regler fra Copy Dan).

Udover den litteratur der uploades på BB, bedes man anskaffe:

Pædagogisk Antropologi – tilgange og begreber (2017). Red. Eva Gulløv, Gritt B Nielsen & Ida W. Winther. København: Hans Reitzels forlag.

Inger Sjørsløv (2015). *Sandhed & Genre. Videnskabsteori i antropologi og kulturanalyse* Frederiksberg: Samfundslitteratur.

Derudover anbefales:

- Kirsten Hastrup (2003): *Ind i verden*. København: Hans Reitzels Forlag
- Hylland Eriksen, Thomas (2007): *Små steder – store spørgsmål. Innføring i Socialantropologi*. Oslo: Universitetsforlaget AS.

Disse to bøger bruges ikke umiddelbart direkte i undervisningen, men er glimrende introduktion og sommerferielæsning.

Session		Undervisningstema	Underviser
1	Uge 36 Mandag 31.08 Kl. 11-16	Introduktion til faget og pædagogisk antropologiske problemstillinger	Karen Ida
2	Uge 36 Tirsdag 01.09 Kl. 10-15	Kultur- og feltbegrebet	Karen Ida
3	Uge 36 Fredag 04.09. Kl. 11-16	Studiegruppefacilitering Kl 11-14 Gruppearbejde Kl 14-16	Studie- Vejledningen + Gruppe- arbejde
4	Uge 37 Mandag 07.09 Kl. 8-16	Hvad er empiri og teori? Introduktion til skriveøvelse Akademisk skrivning 1	Maja
5	Uge 37 Tirsdag 08.09 Kl. 10-15	Viden og rationalitet	Maja
	Uge 37 Torsdag 10.09.	Upload skriveøvelser senest kl 17.00	
6	Uge 38 Mandag 14.09 Kl. 11-16	Magt	Maja
7	Uge 38 Tirsdag 15.09. Kl 10-15	Materialitet og teknologi	Maja
	Uge 38 Torsdag	Feedback på skriveøvelse fra undervisere senest kl 21	
8	Uge 38 Fredag 18.09. Kl. 9-12	Akademisk skrivning 2 Introduktion til feltøvelse	Maja

9	Uge 39 Mandag 21.09. Kl 11-16	Interaktion	Karen Ida
10	Uge 39 Tirsdag 22.09. Kl. 10-15	Institutioner Introduktion til projektbeskrivelse	Karen Ida
	Uge 39 Ons-fre	Studiegrupperarbejde med projektbeskrivelse - Studiegrupper koordinerer selv Max 1 side projektbeskrivelse Sendes senest fredag kl 12	
11	Uge 40 Mandag	Kollektiv vejledning om projektbeskrivelser og kommende feltarbejde	Karen Ida og Maja
	Uge 40	Feltøvelse tirsdag til torsdag Fredag afsættes tid i grupper til at lave udkast til synopsis → sendes til vejleder senest mandag morgen kl 8.	
12	Uge 41 Mandag	Kollektiv vejledning Introduktion til synopsis og bearbejdning af empiri	Karen Ida og Maja
	Uge 41 Tirsdag	Studiegrupper arbejder med synopsis	
	Uge 41 Onsdag	Synopsis uploades kl 12	
	Uge 41 Torsdag	Eksamen: Fælles fremlæggelser Evaluering påbegyndes	Karen Ida og Maja
	Uge 41 Fredag	Eksamen: Fælles fremlæggelser Evaluering	Karen Ida og Maja

Uge 36

Session 1

Mandag d. 2/9 kl. 11.15-16.00

Titel: Introduktion til faget og pædagogisk antropologiske problemstillinger

Underviser: Karen Ida

Indhold:

Introduktion til faget: Vi tager udgangspunkt i filmen "At the Winter Sea Ice Camp" (af Asen Balikci - fra Netsilik Eskimo series) – og ønsker dermed at åbne uddannelsen ved at demonstrere spændingsforholdet mellem: 'at ville vise verden' (andre kulturer) som den virkelig 'er' - og erkendelsen af, at viden konstrueres og er magt. Vi taler også om, hvad et problem er, når man arbejder pædagogisk antropologisk, og hvad de studerende kan arbejde med af problemstillinger i forløbet. Desuden præsenteres modulets struktur, arbejdsformer, studiepraksis, studiekrav og anbefalinger samt praktisk information vedrørende studieforløb og eksamensform.

Litteratur:

- Gulløv, E., G. B Nielsen & I. W. Winther (2017). Indledning. I Gulløv, E., Nielsen, G.B. & Winther, I. W (red) *Pædagogisk antropologi – tilgange og begreber*. København, Hans Reitzels Forlag, S 1-22
- Gulløv, E. og J. Gulløv (2013). Pædagogisk antropologi. Menneske og kultur. I S. Brostrøm og J. A. Ankerstjerne *Håndbog til pædagoguddannelsen*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 369-379.
- Emmett, I. and Morgan, D. H. J. (1982). Max Gluckman and the Manchester Shop-floor Ethnographies. In R. Frankenberg (ed.) *Custom and Conflict in British Society* Manchester: Manchester University Press. pp. 140-165.

Forberedelse til undervisningen

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 2

Tirsdag d. 3/9 kl. 10-15-15.00

Titel: Kultur- og feltbegrebet

Undervisere: Karen Ida

Indhold:

Kultur- og feltbegreberne introduceres. Kulturbegrebet er et nøglebegreb i antropologien, men det har været udsat for væsentlig kritik og nødvendig gentænkning. Dette har også påvirket, hvordan vi kan forstå feltbegrebet. Herefter skal de studerende vælge en felt og et problem, hvorefter studiegrupper nedsættes.

Litteratur:

- Hastrup, K (1998) Kulturel forståelse: Mellem sprog og erfaring. I: Kulturstudier (red. B. Hodne). s. 48-63
- Iversen, C. B. (2010). Kultur og etnicitet på arbejde: Professionelt arbejde i det flerkulturelle samfund. I B. Day, & J. Steensen (red.), *Kultur og etnicitet på arbejde*. s. 18-35. Århus C: VIA Systime.
- Krause-Jensen (2010). Starting fieldwork at 'the farm'. I: Flexible Firm. New York, Oxord: Berghahn Books. s.1- 22.
- Fogh-Olwig, K. (2002): Det etnografiske feltarbejde, Det etnografiske feltarbejde: antropologers arbejdsmark eller faglig slagmark? *Norsk Antropologisk Tidsskrift*, vol.3, s. 111-123.

Film vises: "*Børnehverdagsliv på Christiansø*" af Ida W. Winther. 2012. 54 min.

Forberedelse til undervisningen:

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 3

Fredag d. 4/9 kl. 11-14 + gruppearbejde kl. 14-16

Titel: Studiegruppeværktøjer

Undervisere: Studievejledningen

Indhold:

Som en del af jeres studiestart, afholdes denne populære workshop, hvor I sammen i jeres studiegrupper får:

- Input til potentialerne i gruppearbejdet
- Forventningsafstemt og udarbejdet en gruppeaftale til brug i jeres grupper

Workshoppen afholdes af Studievejledningen, med materiale fra Studypedia. Det er vigtigt, at alle studiegruppemedlemmer deltager for størst muligt udbytte.

Kl. 14-16 skal grupperne arbejde sammen.

Uge 37

Session 4

Mandag d. 7/9 kl. 8:15-15

Titel: Hvad er teori og empiri?

Undervisere: Maja (8-13) /Stacey Cozart, CUDIM (13-16)

Indhold:

Forholdet mellem teori og empiri udfoldes. Vi tager udgangspunkt i Victor Turners klassiske teori om overgangsritualer. Herefter diskuterer vi, hvordan denne teori sættes i dialog med empiri i to konkrete analyser.

De studerende introduceres til første skriveøvelse. Eftermiddagen er et skrivelaboratorium (skrivelab 1), hvor der introduceres til akademisk skrivning.

Litteratur:

- Turner, V. (1967). *Betwixt and Between: The Liminal Period in Rites de Passages. I: The Forest of Symbols. Ithaca: Cornell University Press, pp. 93-111.*
- Rosen, M. (1988). "You asked for it". Christmas at the Bosses Expense'. *Journal of Management Studies* Vol. 25 (5), pp. 463-480.
- Tjørnhøj-Thomsen, T. & H. Plough Hansen (2013). The Ritualization of Rehabilitation. *Medical Anthropology: Cross-Cultural Studies in Health and Illness*, 32:3, 266-285.
- Hastrup, K. (1998). *Teoretisk Tænkning i Humanistisk Videnskab*. København: Danmarks Lærerhøjskole, s. 1-20.

Litteratur til Akademisk skrivning:

- Rienecker, Lotte og Peter Stray Jørgensen. 2017. Fremstillingsformer – den akademiske teksts byggesten. Uddrag af af Kapitel 11: Opgavens disposition og strukturelementer. I: *Den gode opgave: håndbog i opgaveskrivning på videregående uddannelser. 5. udgave*. København: Samfundslitteratur, s. 315-346.

Film vises: *Juarke. Boys made men in Mboum Society*. Af Mohamadou Saliou. 2010 (52. min).

Forberedelse til undervisningen

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 5

Tirsdag d. 8/9 kl. 10.15-15

Titel: Viden og rationalitet

Underviser: Maja

Indhold:

Vha. filmen *Through These Eyes*, af Charles Laird, 2004 (55 min) vender vi tilbage til Netsilik eskimoerne og spørgsmålet om, hvordan viden konstrueres, som vi indledte kurset med. Vi diskuterer, hvad der kendetegner antropologisk viden(skab). Mere konkret drøfter vi, hvilken form for viden man kan få gennem antropologisk feltarbejde.

Litteratur:

- Sjørølev, Inger (2015). Kap. 1 Hvornår er noget sandt? Kultur, natur og subjekt og Kap. 2 Europa i verden. Vidensformer, oplysning og rationalitet. I *Sandhed og genre. Videnskabsteori i antropologi og kulturanalyse*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, s. 15-62.
- Bohannan, L. (1966). Shakespeare in the Bush. I: *Picks from the past, Natural History august- september 1966*.
- Barth, Fredrik (2002). An Anthropology of Knowledge. I *Current Anthropology*, 43(1), pp. 1-18.
- Evans-Pritchard, E. E. (1937). Chapter IV: The Notion of Witchcraft Explains Unfortunate Events. I *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*. Oxford: Clarendon Press, pp. 63-83.

Forberedelse til undervisningen

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Uge38

Session 6

Mandag d. 14/9 kl. 11.15-16.00.

Titel: Magt

Underviser: Maja

Indhold:

Der introduceres til forskellige grundlæggende antropologiske og sociologiske teorier om magt.

Litteratur:

- Wolf, Eric R. (1990). Facing Power—Old Insights, New Questions. *American Anthropologist*, 92(3), s. 586-596.
- Bourdieu, Pierre (1986). The forms of capital. I: *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*. New York, Greenwood Press, spp. 241-258
- Foucault, M. (1982). The subject and power. *Critical inquiry* 8(4), pp. 777-795
- Weber, M. (1997 [1947]). 2. The Three Pure Types of Legitimacy and II. Legal Authority With a Bureaucratic Administrative Staff. *The Theory of Social and Economic Organization*. New York, N.Y., The Free Press, pp. 328-336.
- Weber, M. (1982 [1946]). Types of Authority. *Sociological theory: a book of readings*. A. Coser Lewis and B. Rosenberg. Illinois, Waveland, s. 120-125.

Supplerende læsning:

Krause-Jensen, Jakob (2017). Styringsteknologi – magt og motivation. I: Gulløv, E., Nielsen, G.B.& Winther, I. W (red.). *Pædagogisk antropologi: tilgange og begreber*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 245-273.

Forberedelse til undervisningen:

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 7

Tirsdag d. 15/9 kl. 10.15-15.00

Titel: Materialitet og teknologi

Underviser: Maja

Indhold:

Antropologien har gennemgået en række "vendinger", dvs. (re-)orienteringer mod dele og aspekter af det sociale liv, som har været overset i en periode. I dagens undervisning vender vi os mod materialitet og "den materielle vending" i antropologien, som begyndte midt i 00'erne og peger tilbage på den tidlige antropologiske interesse i genstande og materiel kultur. Vi skal også diskutere, hvad teknologi er antropologisk set, og hvordan vi kan studere teknologi. I bliver introduceret til nogle klassiske antropologiske og nyere tilgange til teknologi.

Der introduceres til deltager-observation og etnografiske interviews.

Litteratur

- Winther, I.W. (2017) Materialitet, sansning og erindring. I: Gulløv, E., Nielsen, G.B. & Winther, I. W (red). *Pædagogisk antropologi: tilgange og begreber*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 245-257.
- Bille, M. og T. F. Sørensen (2012). Kapitel 2: Teknologi og agens. I: *Materialitet. En indføring i kultur, identitet og teknologi*. København: Samfundslitteratur, s. 43-68.
- Sharp, L. (1968 [1952]). Steel Axes for Stone Age Australians. I Yehudi A. Cohen (red.) *Man in Adaption. The Cultural Present*. Aldine, s. 82-93.
- Hasse, C. (2017) Teknologiforståelse – mediering af kulturelle læreprocesser. I: Gulløv, E., Nielsen, G.B. & Winther, I. W. (red.) *Pædagogisk antropologi: tilgange og begreber*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 275-289.

Forberedelse til undervisningen:

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 8

Fredag d. 18/9 kl. 12.15-15

Titel: Akademisk skrivning 2

Underviser: Maja

Indhold:

Der gives kollektiv underviser-feedback på skriveøvelserne og arbejdes med peer-feedback. Man skal læse sin gruppemedlemmers opgaver.

Uge 39

Session 9

Mandag 21.09. Kl 11.15-16

Titel: Interaktion

Underviser: Karen Ida

Indhold:

Denne gang skal vi beskæftige os med teorier og begreber, som kan hjælpe os med at begribe det sociale livs allermost generelle og elementære former. Vi skal prøve at forholde os analytisk til noget af det, som er umiddelbart foreliggende materiale for antropologiske analyser: sociale situationer.

Desuden introduceres der til projektbeskrivelse.

Litteratur:

- Goffman, Erving (2004/1969): Rolledistance. I: Jakobsen, M.H. & Kristiansen S. (eds.) *Eving Goffman. Social samhandling og mikrosociologi*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 194-218.
- Goffman, Erving (2004/1967). Om Ansigtsarbejde. I: Jakobsen, M.H. & Kristiansen S. (eds.) *Eving Goffman. Social samhandling og mikrosociologi*. København: Hans Reitzels Forlag, s. 39-75.
- McDermott, R. P. (1996). The Acquisition of a Child by a Learning Disability. In S. Chaiklin and J. Lave (eds.). I: *Understanding Practice. Perspectives on Activity and Context*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 269-305.
- Hastrup, Rubow & Tjørnhøj-Thomsen (2011). Kap.3 Projektdesign. Kap.25 Den kulturanalytiske cirkel. I: *Kulturanalyse. Kort fortalt*. Frederiksberg: Samfundslitteratur, s.33-47 og 241-263.

Forberedelse til undervisningen:

- Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Session 10

Tirsdag 22.09 Kl. 10-15

Titel: institutioner

Underviser: Karen Ida

Indhold:

Institutioner såsom skole og familie er centrale i etnografiske studier af pædagogiske forhold. Denne undervisningsgang beskæftiger vi os med centrale problematikker omkring hverdagslivets institutioner og bevægelser herimellem. I temaet præsenteres forskellige perspektiver på institutioner, der giver indsigt i, hvorledes institutioner skabes gennem menneskelige interaktioner og historiske processer.

Afsnit af David MacDougalls film *Doon school* vises – (om 'at se en institution').

Litteratur:

- Berger, P., og Luckmann (1966): *Institutionalisering. I: Den samfundsskabte virkelighed - En videnssociologisk afhandling*. København, Lindhardt og Ringhof. s. 65-111.
- Foucault, M. (2003/1975). *Disciplin. I: Overvågning og straf. Fængslets fødsel*. København, Det lille forlag. s. 151-200.
- Gulløv, E. (2003). *Institutionslogikker som forskningsobjekt. I: Red. U.A. Madsen Pædagogisk antropologi – refleksioner over feltbaseret viden..* København: Hans Reitzels Forlag, s. 53-75.
- Dannesboe, K.I., Kjær, B. & Bach, D: *Tid, tilpasning og konflikt – pædagogers møde med forældre (2020)*. In: D. Bach, K.I. Dannesboe, T. Ellegaard, B. Kjær, N. Kryger & A. Westerling (Eds.) *Parate Børn – forestillinger og praksis i mødet mellem familie og daginstitution* Frederiksberg: Forlaget Frydenlund, s. 132-159.

Supplerende litteratur:

- Gulløv, E. (2017). *Institution – formaliserede fællesskaber. I: Gulløv, Nielsen & Winther (red.) Pædagogisk antropologi. Tilgange og begreber*. København: Hans Reitzels forlag. s. 41-56.

Forberedelse til undervisningen:

Læs teksterne. Yderligere informationer lægges på Blackboard

Uge 40

Session 11

Mandag d. 28/9 kl. 11.15-16

Titel: Projektbeskrivelse

Undervisere: Karen Ida og Maja

Indhold: Kollektiv, gruppevis vejledning (respons på projektbeskrivelse).

Tirsdag til torsdag i uge 40 laves feltarbejde, og fredag begynder grupperne at arbejde med deres synopser.

Uge 41

Session 12

Mandag 5/10 kl. 11.15-16

Titel: Synopsis

Undervisere: Karen Ida og Maja

Indhold: Introduktion til synopsis og bearbejdning af empiri (kollektiv vejledning)

Tirsdag 6/10

Arbejde med synopsis

Onsdag d 7/10

Synopsis uploades senest kl.12.00

Torsdag 8/10 kl. 10.15-16.00

Eksamen

Undervisere: Karen ida og Maja

Indhold: Fælles fremlæggelser og diskussioner. Påbegynde evaluering

Fredag 9/10 kl. 8.15-14.00

Eksamen

Underviser: Karen Ida og Maja

Indhold: Fælles fremlæggelser og diskussioner. Færdiggøre evaluering